

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

Opracowania sygnałne

Białystok, wrzesień 2014 r.

Kontakt: e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl
tel. 85 749 77 00, fax 85 749 77 79

Internet: <http://bialystok.stat.gov.pl/>

Edukacja w województwie podlaskim w roku szkolnym 2013/2014

Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu zaprezentowano według stanu organizacyjnego systemu edukacji regulowanego ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami. Przedstawione informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Wychowanie przedszkolne, jako pierwszy etap edukacji, realizowane jest w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz od roku szkolnego 2008/09, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. (Dz. U. Nr 7, poz. 38), również w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych.

Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 – 6-letnie **szkoły podstawowe** oraz 3-letnie **gimnazja**, w których nauka jest obowiązkowa (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych),
- od roku szkolnego 2002/03 – **szkoły ponadgimnazjalne**, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 – szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające), a także 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Uwaga. Od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych w liceach profilowanych i uzupełniających liceach ogólnokształcących dla młodzieży i dorosłych, technikach uzupełniających dla młodzieży oraz zasadniczych szkołach zawodowych i technikach dla dorosłych, a od roku szkolnego 2013/14 – technikach uzupełniających dla dorosłych. Szkoły te są stopniowo likwidowane.

Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce, nie dotyczą natomiast Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Przez **szkołę** rozumie się jednostkę organizacyjną powołaną na podstawie aktu założycielskiego lub wpisu do ewidencji przez organ administracji rządowej, jednostkę samorządu terytorialnego, osobę prawną lub osobę fizyczną na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty. Szkoła prowadzi kształcenie określonego rodzaju i na określonym poziomie, posiada statut nadany przez organ lub osobę prowadzącą szkołę. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Niniejsze opracowanie prezentuje dane o wszystkich szkołach objętych systemem oświaty według stanu na początku roku szkolnego (30 września) lub akademickiego (30 listopada). Wyjątek stanowią dane o absolwentach, którzy w przypadku szkół (poza szkołami wyższymi) wykazywani są na koniec roku szkolnego, a szkół wyższych – w roku akademickim.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

W województwie podlaskim w końcu września 2013 r. wychowanie przedszkolne prowadzone było w 689 placówkach. W stosunku do poprzedniego roku szkolnego ich liczba zwiększyła się o 13, tj. o 1,9%. Wśród omawianych placówek było 216 przedszkoli (o 15 więcej niż przed rokiem), 20 zespołów wychowania przedszkolnego (ich liczba nie uległa zmianie), 113 punktów przedszkolnych (o 1 mniej) oraz 340 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych (o 1 mniej niż rok wcześniej). Wychowaniem przedszkolnym zapewniającym opiekę i naukę objęto 36,3 tys. dzieci (wzrost o 3,8% w stosunku do roku poprzedniego), z czego 25,5% stanowiły dzieci sześciolatnie (rok wcześniej – 25,6%). Większość omawianych placówek zlokalizowana była na wsi (57,8%), jednak tylko 25,6% ogółu dzieci objętych edukacją przedszkolną stanowiły dzieci wiejskie. Wśród placówek zajmujących się wychowaniem przedszkolnym na wsi przeważały oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych. Na początku roku szkolnego 2013/14 na terenach wiejskich znajdowało się 255 tego rodzaju placówek prowadzących głównie edukację sześciolatków. Funkcjonowało tu ponadto 29 przedszkoli, 19 zespołów wychowania przedszkolnego oraz 95 punktów przedszkolnych. Przedszkola na wsi zapewniały opiekę 21,5% ogółu dzieci wiejskich objętych wychowaniem przedszkolnym, podczas gdy do 187 przedszkoli w miastach uczęszczało 82,1% odpowiedniej grupy dzieci miejskich. W omawianym roku, podobnie jak w latach poprzednich, w strukturze wszystkich placówek dominowały przedszkola publiczne (72,7%), przy jednoczesnym wzroście (o 28,3%) w stosunku do roku szkolnego 2012/13 liczby przedszkoli niepublicznych.

W roku szkolnym 2013/14 na jedną placówkę wychowania przedszkolnego przypadało średnio 53 dzieci (w miastach – 93, a na wsi – 23). Obsada miejsc w podlaskich przedszkolach ukształtowała się zaś na poziomie 102 dzieci na 100 miejsc. W miastach wskaźnik ten wynosił 101, podczas gdy na wsi osiągnął wartość 111. Najbardziej oblegane były przedszkola w powiecie łomżyńskim, gdzie na 100 miejsc przypadało 136 dzieci, sejneńskim – 123, zambrowskim – 122 oraz w powiecie bielskim i mieście Suwałki – po 107 dzieci. Znacznie mniej dzieci niż przygotowanych dla nich miejsc odnotowano w przedszkolach w powiecie kolneńskim, gdzie na 100 miejsc przypadało tylko 85 dzieci oraz augustowskim i monieckim – po 95 dzieci. W omawianym roku ani jedno przedszkole nie funkcjonowało na terenie powiatu suwalskiego.

Na początku roku szkolnego 2013/14 obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, któremu podlegają sześciolatki, realizowało 9,2 tys. osób. W miastach duża część tej grupy dzieci (63,5%) odbywała je w przedszkolach, podczas gdy na wsi zdecydowana większość spośród nich (83,4%) uczęszczała do oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych.

Tabl. 1. *Wychowanie przedszkolne*
Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14
	ogółem		w tym			
			przedszkola		oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	
Placówki	676	689	201	216	341	340
w tym na wsi	403	398	28	29	261	255
Miejsca	25443	26402	22745	23717	x	x
w tym na wsi	4129	4073	1881	1798	x	x
Oddziały	1630	1720	984	1035	484	530
w tym na wsi	534	543	87	96	311	320
Dzieci	34972	36314	23825	24190	8831	9908
w tym na wsi	8854	9283	1881	1996	5021	5359
w tym w wieku 6 lat	8947	9246	4537	4569	4396	4655
w tym na wsi	2693	2730	419	431	2262	2277

SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

We wrześniu 2013 r. w województwie podlaskim nowy rok szkolny zainauguowało 414 szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, w tym 17 szkół specjalnych. W stosunku do poprzedniego roku ubyło 11 placówek. Przeważająca liczba szkół znajdowała się na obszarach wiejskich (66,9%), gdzie funkcjonowało także 10 szkół filialnych. Zdecydowana większość szkół podstawowych (85,7%) podlegała jednostkom samorządu terytorialnego.

W roku szkolnym 2013/14 w szkołach podstawowych uczyło się 63,9 tys. dzieci i młodzieży (o 0,7 tys., tj. o 1,0% mniej niż w roku poprzednim), w tym 0,5 tys. uczęszczało do szkół specjalnych. Naukę w klasie pierwszej rozpoczęło 10,8 tys. dzieci, co stanowiło 16,8% wszystkich uczniów szkół podstawowych. W czerwcu 2013 r. naukę na poziomie podstawowym ukończyło 11,0 tys. uczniów (o 2,1% mniej niż rok wcześniej), w tym 100 absolwentów szkół specjalnych. Dziewczęta stanowiły 48,8% ogólnej liczby uczniów i 49,1% ogółu absolwentów.

W omawianym roku szkolnym na jedną szkołę podstawową przypadało 154 uczniów, zaś przed rokiem wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 152 osób. W miastach na jedną szkołę (bez szkół specjalnych) przypadało średnio 343 uczniów, podczas gdy na wsi – tylko 78.

Tabl. 2. Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży
Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie a – 2012/13 b – 2013/14	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹		
		ogółem	w tym dziewczęta	ogółem	w tym dziewczęta	
Ogółem	a	425	64542	31659	11267	5529
	b	414	63868	31182	11032	5419
Szkoły podstawowe (bez szkół specjalnych)	a	405	64020	31480	11186	5503
	b	397	63376	31018	10932	5381
w tym szkoły filialne	a	14	277	138	41	22
	b	10	194	104	31	13
Szkoły podstawowe specjalne	a	20	522	179	81	26
	b	17	492	164	100	38

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W roku szkolnym 2013/14 w województwie podlaskim działalność oświatową prowadziło 229 gimnazjów dla dzieci i młodzieży, w tym 19 specjalnych. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba placówek zwiększyła się o 3. W miastach funkcjonowało 136 szkół tego typu (czyli o 2 więcej niż przed rokiem), a na wsi – 93 (o 1 więcej niż przed rokiem). Dla większości gimnazjów (86,7%) organem prowadzącym były jednostki samorządu terytorialnego.

Liczba uczniów we wrześniu 2013 r. wynosiła 35,0 tys., tj. o 4,8% mniej niż rok wcześniej. Naukę w klasie pierwszej rozpoczęło 11,4 tys. uczniów, tj. o 2,7% mniej niż przed rokiem. Do podlaskich gimnazjów specjalnych w omawianym okresie uczęszczało 0,6 tys. uczniów. W czerwcu 2013 r. edukację w gimnazjum ukończyło 12,5 tys. osób, w tym 172 to absolwenci gimnazjów specjalnych. Dziewczęta stanowiły 48,4% ogółu uczniów i 47,8% ogólnej liczby absolwentów gimnazjów.

W województwie podlaskim we wrześniu 2013 r. na jedno gimnazjum dla dzieci i młodzieży przypadało średnio 153 uczniów, tj. o 10 mniej niż przed rokiem. W miastach w jednej szkole gimnazjalnej naukę pobierało przeciętnie 182 uczniów, a na wsi – 110.

Tabl. 3. Gimnazja dla dzieci i młodzieży
Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie a – 2012/13 b – 2013/14	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹		
		ogółem	w tym dziewczęta	ogółem	w tym dziewczęta	
O g ó ł e m	a	226	36750	17624	13357	6541
	b	229	34973	16922	12505	5974
Gimnazja (bez szkół specjalnych)	a	207	36174	17412	13199	6485
	b	210	34415	16708	12333	5914
w tym:						
gimnazja z oddziałami przysposabia- jącymi do pracy	a	6	552	189	188	60
	b	7	539	172	209	76
gimnazja sportowe	a	4	1229	459	483	185
	b	3	1052	415	368	133
gimnazja mistrzostwa sportowego	a	1	205	88	55	25
	b	1	192	88	67	29
Gimnazja specjalne	a	19	576	212	158	56
	b	19	558	214	172	60

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE¹ DLA MŁODZIEŻY

W roku szkolnym 2013/14 na terenie województwa podlaskiego funkcjonowało 212 ponadgimnazjalnych szkół dla młodzieży (w tym 18 szkół specjalnych), w których kształciło się łącznie 42,8 tys. uczniów (w tym 0,6 tys. w szkołach specjalnych). W porównaniu z poprzednim rokiem ubyło 12 placówek, a liczba uczniów zmniejszyła się o 5,9%. Wśród szkół ponadgimnazjalnych najwięcej uczniów skupiały licea ogólnokształcące, do których uczęszczało 20,2 tys. młodzieży. Dużą grupę, liczącą 17,5 tys. osób, tworzyli także uczniowie techników. Dwa wymienione typy szkół cieszą się od lat niesłabnącą popularnością wśród młodzieży. W ostatnich latach zmniejszyło się natomiast zainteresowanie uczniów zasadniczymi szkołami zawodowymi, których głównym celem jest wykształcenie umiejętności przydatnych do pracy w określonym zawodzie oraz przygotowanie do kształcenia ustawicznego. W roku szkolnym 2013/14 w zasadniczych szkołach zawodowych uczyło się 4,1 tys. młodzieży, tj. o 3,3% mniej niż przed rokiem. Niewielka część absolwentów tych szkół, licząca zaledwie 14 osób (o 60,0% mniej niż przed rokiem), kontynuowała naukę w uzupełniających technikach dla młodzieży.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty, od roku szkolnego 2012/13 likwidowane są stopniowo uzupełniające licea ogólnokształcące, technika uzupełniające oraz licea profilowane dla młodzieży. Skutkuje to brakiem naboru uczniów do klas pierwszych, a w omawianym roku szkolnym – zamknięciem istniejących jeszcze przed rokiem 2 uzupełniających liceów ogólnokształcących oraz 6 liceów profilowanych. W odniesieniu do roku szkolnego 2012/13 liczba uczniów liceów profilowanych zmniejszyła się o 70,2%.

Odrębną grupę wśród szkół ponadgimnazjalnych stanowią ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe. W roku szkolnym 2013/14 w szkołach tego typu zawód zdobywały 433 osoby, tj. o 0,2% więcej niż rok wcześniej. W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym zmniejszyła się (o 2,4%) liczba uczniów w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy. Są to 3-letnie szkoły przeznaczone dla młodzieży z upośledzeniem umysłowym lub z niepełnosprawnością sprzężoną, których absolwenci otrzymują zaświadczenie o przysposobieniu do pracy i nie roją nadziei na dalszą naukę. W roku szkolnym 2013/14 do szkół tego typu uczęszczało 364 uczniów, a w czerwcu 2013 r. ukończyły je 83 osoby.

¹ Bez szkół policealnych.

W szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży nieznacznie przeważali chłopcy (52,2% ogółu uczniów), przy czym ich udział był zróżnicowany w zależności od typu szkoły. W zasadniczych szkołach zawodowych chłopcy stanowili 76,1% ogólnej liczby uczniów, w technikach – 64,5%, w technikach uzupełniających – 64,3%, a w specjalnych szkołach przysposabiających do pracy – 61,5%. W liceach profilowanych zdecydowaną większość (74,6% ogółu) stanowiły dziewczęta. Dominowały one także w ogólnokształcących szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe (67,9%) oraz w liceach ogólnokształcących (63,1%)

Tabl. 4. Szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży
Stan na początku roku szkolnego

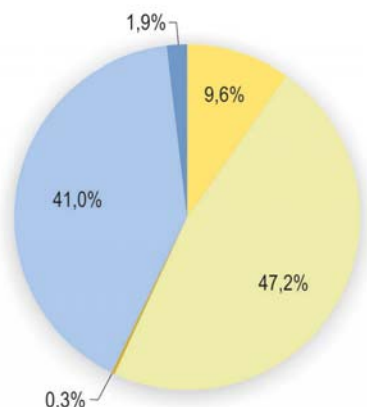
Wyszczególnienie a – 2012/13 b – 2013/14	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹	
		ogółem	w tym dziewczęta	ogółem	w tym dziewczęta
O g ó ł e m	a 224 b 212	45417 42760	21768 20456	14206 13667	7149 6800
Zasadnicze szkoły zawodowe	a 50 b 46	4272 4131	1009 986	1589 1502	425 402
Licea ogólnokształcące	a 76 b 79	21453 20186	13523 12729	7515 7332	4781 4621
Uzupełniające licea ogólnokształcące	a 2	27	6	27	9
Licea profilowane	a 12 b 6	409 122	250 91	249 192	136 114
Technika	a 69 b 66	18416 17510	6521 6211	4640 4466	1685 1560
Technika uzupełniająca	a 1 b 1	35 14	13 5	32 16	10 5
Ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe	a 4 b 4	432 433	292 294	86 76	69 57
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	a 10 b 10	373 364	154 140	68 83	34 41

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

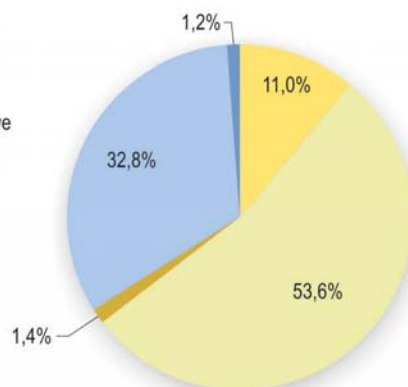
W czerwcu 2013 r. naukę we wszystkich typach szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży zakończyło 13,7 tys. uczniów, w tym 49,8% stanowiły dziewczęta.

STRUKTURA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH DLA MŁODZIEŻY

Uczniowie w roku szkolnym 2013/14^a

Absolwenci z roku szkolnego 2012/13

a Stan na początku roku szkolnego. b Łącznie z uzupełniającymi. c Ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

SZKOŁY POLICEALNE

Szkoły policealne stanowią dopełnienie edukacji na poziomie średnim zawodowym. W końcu września 2013 r. w województwie podlaskim działalność oświatową prowadziło 79 placówek tego typu (o 23 mniej w porównaniu z poprzednim rokiem). W omawianym okresie szkoły policealne kształciły łącznie 11,2 tys. osób, tj. o 34,6% mniej niż rok wcześniej. Wśród ogółu słuchaczy większość stanowiły kobiety (69,5%).

W czerwcu 2013 r. naukę w szkołach policealnych zakończyło 3,7 tys. osób, tj. o 0,4% więcej niż przed rokiem. Zdecydowana większość szkół (53) prowadzona była przez jednostki należące do sektora prywatnego, a kształciło się w nich 8,3 tys. słuchaczy.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat nie zmieniały się najczęściej wybierane kierunki kształcenia. W roku szkolnym 2013/14 największym zainteresowaniem cieszyły się takie specjalności, jak: pracownicy do spraw zdrowia (w tym szczególnie technicy bezpieczeństwa i higieny pracy), pracownicy usług osobistych (głównie technicy usług kosmetycznych) oraz pracownicy do spraw biznesu i administracji (w tym technicy administracji).

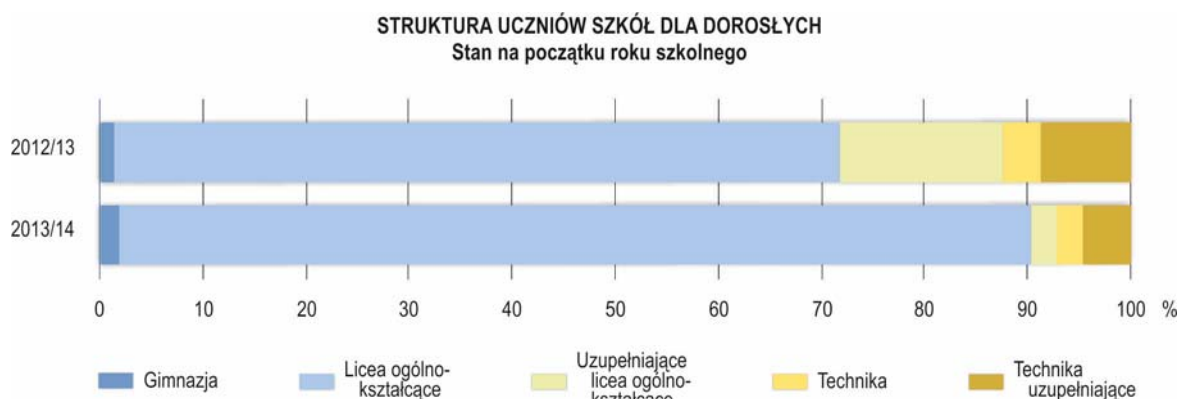
Tabl. 5. Szkoły policealne
Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie a – 2012/13 b – 2013/14	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹	
		ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Ogółem	a 102 b 79	17050 11158	11572 7759	3640 3654	2558 2636
w tym:					
Nauczycielskie kolegia języków obcych	a 5 b 2	187 27	150 20	147 35	132 31

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

SZKOŁY DLA DOROSŁYCH

Głównym celem edukacji dorosłych jest kontynuacja przerwanej z różnych przyczyn cyklu kształcenia. Podstawowym powodem ponownego podjęcia nauki jest zazwyczaj chęć uzupełnienia wiedzy czy podniesienia poziomu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty, od roku szkolnego 2012/13 likwidowane są stopniowo uzupełniające licea ogólnokształcące, licea profilowane, technika i zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych, a od 2013/14 – technika uzupełniająca dla dorosłych. Efektem tego jest brak naboru uczniów do klas pierwszych. W województwie podlaskim w roku szkolnym 2013/14 przestało funkcjonować 28 uzupełniających liceów ogólnokształcących, 7 liceów ogólnokształcących, 3 technika uzupełniające i 1 technikum. W wyniku tych zmian sieć szkół dla dorosłych obejmowała 2 gimnazja oraz 77 szkół ponadgimnazjalnych. Naukę kontynuowało w nich łącznie 5,6 tys. osób, tj. o 19,5% mniej niż rok wcześniej. Wśród uczniów tych szkół przeważali mężczyźni, którzy stanowili 59,2% ogółu.

Do gimnazjów dla dorosłych w roku szkolnym 2013/14 uczęszczało tylko 99 osób, natomiast szkoły ponadgimnazjalne skupiały łącznie 5,5 tys. osób, tj. 98,2% ogólnej liczby uczniów szkół dla dorosłych. Wśród nich najliczniejszą grupę tworzyli uczący się w liceach ogólnokształcących. Do 53 placówek tego typu uczęszczało 5,0 tys. słuchaczy.

Szkoły dla dorosłych w roku szkolnym 2012/13 ukończyły 1,9 tys. osób (w tym 45,4% stanowiły kobiety), tj. o 3,0% mniej niż rok wcześniej. Zdecydowanie najliczniejsze grupy absolwentów tworzyli kończący edukację w liceach ogólnokształcących (54,1% ogółu) i uzupełniających liceach ogólnokształcących (35,3%).

Tabl. 6. Szkoły dla dorosłych
Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie a – 2012/13 b – 2013/14	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹	
		ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
O g ó ł e m	a 118 b 79	6995 5631	2838 2296	1963 1905	880 865
Gimnazja	a 2 b 2	89 99	29 38	10 32	6 13
Licea ogólnokształcące	a 60 b 53	4922 4982	2181 2117	896 1030	457 525
Uzupełniające licea ogólnokształcące	a 35 b 7	1107 139	493 64	842 673	382 305
Technika	a 6 b 5	258 141	54 29	74 31	21 7
Technika uzupełniająca	a 15 b 12	619 270	81 48	141 139	14 15

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

INNE ASPEKTY OŚWIATY I WYCHOWANIA

W ostatnich latach ważny element procesu nauczania stanowią technologie informatyczne i multimedialne oraz umiejętność korzystania z Internetu. W roku szkolnym 2013/14 w województwie podlaskim 98,8% szkół podstawowych było wyposażonych w komputery. W gimnazjach odsetek ten ukształtował się na poziomie 83,4%, w liceach ogólnokształcących (łącznie z uzupełniającymi) wynosił 75,9%, w technikach (łącznie z uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) osiągnął poziom 84,5%, w szkołach policealnych – 59,5%, w liceach profilowanych – 50,0%, a w zasadniczych szkołach zawodowych – 32,6%.

Na jedną pracownię komputerową w szkołach podstawowych w miastach przypadało 221 uczniów, natomiast na wsi – 80 uczniów, co oznacza, że w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym liczba uczniów przypadająca na jedną pracownię komputerową uległa zmniejszeniu zarówno na terenach miejskich, jak i wiejskich. W gimnazjach na jedną pracownię komputerową w miastach przypadało 183 uczniów, podczas gdy na wsi – 122. W szkołach ponadgimnazjalnych z jednej pracowni komputerowej korzystało przeciętnie 154 uczniów.

Ważnym elementem edukacji jest także nauka języków obcych. Wśród języków obcych nauczanych obowiązkowo w szkołach dla dzieci i młodzieży zdecydowanie dominuje język angielski, z którego w roku szkolnym 2013/14 lekcje pobierało aż 94,1% ogółu uczniów tych szkół w województwie. W ramach zajęć obowiązkowych nauczano również m.in. języka niemieckiego (24,6% ogółu uczniów), rosyjskiego (14,7%), francuskiego (2,8%) i łaciny (0,5%). W szkołach dla dorosłych popularność języków obcych nauczanych obowiązkowo

kowo kształtowała się podobnie jak w szkołach dla dzieci i młodzieży. Najczęściej wykładany był język angielski, którego uczyło się 86,2% osób, następnie rosyjski – 7,8% i niemiecki – 0,5%. W szkołach dla dorosłych zdecydowana większość słuchaczy uczyła się tylko jednego języka obcego.

W omawianym roku szkolnym stypendia otrzymywało 33,2 tys. uczniów szkół dla dzieci i młodzieży wszystkich szczebli edukacji, co stanowiło 21,8% ogólnej ich liczby. Zdecydowaną większość stanowiły stypendia szkolne związane z trudną sytuacją materialną. Pobierało je 84,4% wszystkich uczniów korzystających z tego typu dofinansowania. Stypendia o charakterze motywacyjnym otrzymywało 5,2 tys. uczniów szkół dla dzieci i młodzieży, a wśród nich największy odsetek (13,4% ogółu uczniów otrzymujących stypendia) stanowiły stypendia za wyniki w nauce.

SZKOŁY WYŻSZE

W ostatnich latach szkoły wyższe podlegały znaczącym przemianom. Obok istniejących szkół publicznych powstały i rozwinęły się niepubliczne szkoły wyższe, poszerzono ofertę edukacyjną tworząc nowe kierunki. Na niektórych uczelniach prowadzone są już regularne studia z wykładowym językiem obcym. Zróżnicowany został magisterski system studiów poprzez wprowadzenie dwustopniowego systemu kształcenia, który daje możliwość kontynuowania edukacji po studiach licencjackich lub inżynierskich (pierwszego stopnia) na studiach drugiego stopnia określanych wcześniej jako studia magisterskie uzupełniające.

W roku akademickim 2013/14 wśród 18 szkół wyższych mających siedzibę na terenie województwa podlaskiego znajdowało się 5 uczelni publicznych i 13 niepublicznych. W strukturze szkół wyższych na terenie województwa podlaskiego funkcjonowały również zamiejscowe wydziały, ośrodki dydaktyczne i filie szkół wyższych z innych województw. W omawianym roku było 6 takich placówek, z czego 2 to wydziały zamiejscowe szkół publicznych.

Tabl. 7. *Studenci szkół wyższych¹*
Stan w dniu 30 XI

Typy szkół a – 2012/13 b – 2013/14	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem na studiach			
			stacjonarnych		niestacjonarnych	
			razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
O g ó ł e m	a 47274 b 42513	28039 24944	27426 26214	16612 15828	19848 16299	11427 9116
Uniwersytety	a 14742 b 13411	10682 9558	9170 8709	6579 6188	5572 4702	4103 3370
Wyższe szkoły techniczne	a 13120 b 12269	5110 4784	9740 9293	4303 4079	3380 2976	807 705
Wyższe szkoły rolnicze	a 1511 b 1428	623 620	290 287	122 119	1221 1141	501 501
Wyższe szkoły ekonomiczne	a 2912 b 2241	1946 1463	319 200	187 118	2593 2041	1759 1345
Wyższe szkoły pedagogiczne	a 1404 b 1119	961 803	156 114	130 95	1248 1005	831 708
Uniwersytety medyczne	a 4506 b 4453	3488 3429	3997 4049	3099 3151	509 404	389 278
Wyższe szkoły artystyczne	a 300 b 294	181 175	300 294	181 175	– –	– –
Wyższe szkoły teologiczne	a 107 b 118	55 59	34 39	– –	73 79	55 59
Pozostałe szkoły	a 8672 b 7180	4993 4053	3420 3229	2011 1903	5252 3951	2982 2150

¹ Łącznie z cudzoziemcami.

W omawianym roku w szkołach wyższych województwa podlaskiego kształciło się 42,5 tys. studentów, tj. o 10,1% mniej niż w roku poprzednim. Wśród nich znajdowało się 24,9 tys. kobiet, co stanowiło 58,7% ogółu słuchaczy podlaskich uczelni. Przeważającą grupę tworzyli studenci studiów stacjonarnych, których udział w ogólnej liczbie studentów osiągnął 61,7% (w porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zmniejszyła się o 4,4%). Na studiach niestacjonarnych naukę rozpoczęło 16,3 tys. osób, tj. o 17,9% mniej niż rok wcześniej. Wśród osób kształcących się w szkołach wyższych przeważali słuchacze uczelni publicznych. Ich liczba ukształtowała się na poziomie 34,5 tys. (o 6,7% niższym niż przed rokiem), co stanowiło 81,2% ogółu studentów, natomiast na uczelniach niepublicznych studiowało 8,0 tys. osób (o 22,4% mniej niż w roku poprzednim).

Największą uczelnią w województwie jest Uniwersytet w Białymstoku, gdzie w końcu listopada 2013 r. na licznych kierunkach naukę pobierało 13,4 tys. studentów, wśród których 0,5 tys. to słuchacze filii w Wilnie. Nieco mniejsza liczba osób (12,3 tys.) kształciła się w omawianym okresie na Politechnice Białostockiej. Te dwie publiczne uczelnie skupiały w swoich szeregach aż 60,4% ogółu studentów podlaskich szkół wyższych. Spośród uczelni niepublicznych, największą liczbę słuchaczy zarejestrowano w Wyższej Szkole Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica w Białymstoku, gdzie wiedzę zdobywało 1,4 tys. osób, tj. 3,3% ogółu studiujących na podlaskich uczelniach.

W roku akademickim 2012/13 dyplomy ukończenia studiów pierwszego stopnia z tytułem licencjata bądź inżyniera, drugiego stopnia z tytułem magistra oraz jednolitych studiów magisterskich uzyskało 14,0 tys. osób (łącznie z cudzoziemcami). W grupie tej znalazło się 9,4 tys. kobiet. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba absolwentów zmniejszyła się o 4,8%. Z ich ogólnej liczby 51,7% otrzymało dyplom ukończenia studiów stacjonarnych. Najwięcej absolwentów opuściło mury Uniwersytetu w Białymstoku (4,5 tys.) oraz Politechniki Białostockiej (3,2 tys.).

Tabl. 8. Absolwenci szkół wyższych¹

Typy szkół a – 2011/12 b – 2012/13	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem studiów			
			stacjonarnych		niestacjonarnych	
			razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
O g ó ł e m	a 14755 b 14041	9673 9397	7372 7260	4782 4819	7383 6781	4891 4578
Uniwersytety	a 4308 b 4458	3438 3529	2520 2556	1987 1967	1788 1902	1451 1562
Wyższe szkoły techniczne	a 3581 b 3220	1603 1513	2728 2539	1331 1278	853 681	272 235
Wyższe szkoły rolnicze	a 379 b 432	245 255	41 41	17 22	338 391	228 233
Wyższe szkoły ekonomiczne	a 1518 b 1175	1032 805	169 120	96 71	1349 1055	936 734
Wyższe szkoły pedagogiczne	a 557 b 574	385 385	25 69	21 56	532 505	364 329
Uniwersytety medyczne	a 1169 b 1132	912 939	1007 1008	786 823	162 124	126 116
Wyższe szkoły artystyczne	a 83 b 85	58 57	83 85	58 57	– –	– –
Wyższe szkoły teologiczne	a 23 b 8	14 4	5 3	– –	18 5	14 4
Pozostałe szkoły	a 3137 b 2957	1986 1910	794 839	486 545	2343 2118	1500 1365

¹ Łącznie z cudzoziemcami.

Podlaskie uczelnie cieszą się również uznaniem wśród zagranicznych studentów. Według stanu na początku roku akademickiego 2013/14 na uczelniach województwa studiowało łącznie 1,3 tys. obcokrajowców, tj. o

3,9% mniej niż przed rokiem. Dużym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się studia stacjonarne, na których kształciło się 89,1% ogółu słuchaczy zagranicznych.

Podobnie jak w latach poprzednich, najliczniejszą grupę obejmującą 647 osób stanowili obcokrajowcy studiujący na Uniwersytecie w Białymstoku, w tym 451 osób – na filialnym wydziale ekonomiczno-informatycznym w Wilnie. Wśród studentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku 270 osób nie było obywatelami polskimi. W tej grupie znajdowało się 264 słuchaczy kierunku lekarskiego.

W roku akademickim 2012/13 na podlaskich uczelniach dyplomy ukończenia studiów otrzymało 215 cudzoziemców, w tym studiów stacjonarnych – 187 osób. Najwięcej obcokrajowców (118 osób) zdobyło dyplom Uniwersytetu w Białymstoku, a wśród nich znaczącą grupę stanowili absolwenci filii Uniwersytetu w Wilnie (69 osób).